

**ANDOVSKA
PRAUŠKA
NA
GORENJSKO
STR. 4-5**

**MATI
LIPA
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 27. maja 2010 Leto XX, št. 21

198 plus trinajst?

Pred parlamentarnimi volitvami na Vogrskem smo najgeri bili na tau, ali steri od strank (párt) na pamet pride, ka na Vogrskem zvün Vaugrov živejo narodne pa etnične manjšine tö. Tej je po manjšinskem zakoni 13 (Nemci, Hrvati, Slovaki, Slovenci, Srbi, Romuni, Poljaki, Grki, Armenci, Bolgari, Ukrajinci in Rusini kak narodne manjšine pa Cigani kak etnična manjšina). Ali se stera stranka obrné k njim, ji proba nagučavati, jim kaj obeča, naj svoj glas dajo njej. Tau je tö istina, ka nas nejga trnok dosta, nej smo velka »volilna baza«, dapa kakkoli smo iskali, poslušali gunče, smo skurok nika nej najšli od nas. Tau, na kakšnoféle formo so se ništrne stranke spravlane z Romi, zdaj njajmo, ka je tau cejlak ejkstra zgodba.

Zatok smo se pa malo prese-netili, gda smo v planaj vladne stranke FIDESZ o menjšom parlamenti šteli, ka naj bi te menjši parlament emo 13 manjšinski poslancov tö. Istina, ka bi se tau že šikalo tanapraviti, vej pa vogrski parlament krši ustavni zakon že od leta 1992 mau. Od tistoga mau bi mogle meti manjšine svoje poslance v parlamenti. Dapa vsigdar se je nin stavilo, vsigdar se je zapletlo. Če rejsan so parlamentarne stranke v vsikšom mandati obečavale pa gunčale, ka one

Porabska sprtolejt. V politiki tö?

želijo rejšiti tau pitanje, 18 lejt je nej dojšlo za realizacijo. Gda je kakšna stranka (ali dvej) mejla potrebno večino v parlamenti, se je nej preveč spravlane s tejm pitanjom. Gda je pa parlament bijo skurok na pau-pau, smo vsigdar čüli, ka bi manjšinski poslanci leko bili jeziček na vagi, tau je pa leko nevarno tö. Pa največkrat so se na tau vözgučale, ka se manjšine med sebov ne morejo zgučati, na kakšno formo naj bi se volili manjšinski poslanci. Gda so se pa predsedniki državnih manjšinskih samouprav na 2. manjšinski okrogli mizi dun zgučali, ka bi vsakša manjšina mejla enoga poslanca z ugodnim manda-

tom (kedvezményes mandátum), je pa časa sfalilo, da bi parlament sprejemno volilni zakon. Manjšine so se tak zgučale, ka bi manjšinske poslance leko volili tisti, steri se dajo gorspisati v manjšinski volilni register (kisebbségi választói névjegyzék). Manjšinske kandidate bi (manjšinsko lišto) leko postavile manjšinske organizacije ali manjšinske stranke. Vsak kandidat bi mogo meti podporo 10 procentov tisti lidi, steri se se dali spisati v manjšinski volilni register, dapa najmenje 500 podpisov. Manjšinci na volitvaj bi nej meli duplanski glas. Mogli bi se odlaučiti, ali do volili svojoga manjšinskoga kan-

didata ali bi pa svoj glas dali kakšni stranki. Svojo politično volau bi pa leko pokazali pri volitvi individualnega kandidata za tisto volilno okrožje, gde živijo. Ka se tiče manjšin, bi cejli rosag valau za eno volilno okrožje, zato ka manjšine živijo razmetene po cejlom rosagi. Pri manjšinski lištaj bi nej bilo 5-procentnoga praga, tisti bi leko prišo v parlament, steri je daubo največ glasov, dapa najmenje gezero lidi se je odlaučilo zanga.

Dapa kak sam tau že pisala, čas je vlada tak dugo vlejkla, ka ga sfalilo, za manjšine pa so na volitvaj 11. apriliša pa ostali brez svoji kandidatov, te pa brez poslancev.

FIDESZ je na drugi den, ka je madžarski parlament vküpsedo, že notridau svoje predloge, kak naj bi izgledala »iža rosaga« po leti 2014. Ta bi mejla skurok pau menje poslancov (198) kak zdaj, pa plus trinajset manjšinski poslancov. 90 poslancov bi se volilo v individualnih okrožjih, 78 bi jih prišlo v parlament z državni lišt (območni/területi lišt nej bi bilau), 30 bi pa bilau kompenzacijski mandatov. Državno lišto bi leko postavila tista stranka ali organizacija, stera bi mejla najmenje 23 individualni poslancov. Manjšinske lište bi tü mele ugodnost, pri tej bi trbelo meti najmenje 5 kandidatov. V parlament bi prišle tiste stranke, stere bi dosegnile 5-procentni prag, manjšinske lište bi mogle dobiti eno tretino toga (pribl. 1,66 procentov). Tau se zdi fejt ugodno, dapa samo na prvi pogled. Če malo računamo, včasim gorpridemo, ka male manjšine na Vogrskom, stere majo samo po par gezero lidi, na takšo formo nigdar nedo mele svoje poslance v parlamenti. Dapa bojmo optimisti, leko, ka samo mi ne znamo dobro računati. Hvale vredno je tau, ka se je FIDESZ spaumno na manjšine, če de sto, s svojo dvotretjinsko večino leko rejši tau pitanje.

Marijana Sukič

PO RAVNICI NAVZGOR

Feri Lainšček, naš porabski znanec in prijatelj, rojen v Dolencih tik ob Andovcih, je doslej v slovensko kulturno zakladnico prispeval toliko literature domala vseh žanrov, da natis knjige *Po ravnici navzgor*, v kateri je predstavljen njegov ustvarjalni opus, pravzaprav ne preseneča. Ali kot v uvodnem tekstu zapiše *Mitja Čander*: »Nezaključnost opusa ne sme biti razlog za odsotnost poglobljene refleksije. Gre namreč za nekakšno zadrego, ki jo praviloma občuti stroka ob vrednotenju opusov avtorjev, ki še zdaleč niso več na začetku, hkrati pa še vedno ne vemo, ali so prišli sploh že do polovice. Prav zato se utegne zdeti komu zbirka refleksij ustvarjanja Ferija Lainščka čudaško dejanje, češ, take reči se dogajajo praviloma le ob visokih jubilejih, če ne celo raje po smrti.« Feri Lainšček ni običajen slovenski pisatelj srednje generacije, »ki v vicah

tiho čaka na vstop med nesmrtni. Že zdaj lahko rečemo, da izstopa tako po obsegu kot po raznovrstnosti in globini doslej ustvarjenega.« Prvi del knjige je posvečen dramskima besediloma: *Impresariju* in *Občutku za veter*. Besedili nam analizira *Matej Bogataj*, in *Impresarij* označi za igro o vzgoji srca, »o posledicah, ki jih na človeku pusti vplivanje drugih, družine, podleganje vzgojnemu imperativu.« *Matej Bogataj* strne razmislek o dramskih besedah in ju primerja s prozo: »Seksualnost je tisto, kar je sprlo in odtujilo prijatelje v romanu *Namesto koga roža cveti*, seksualnost in ženska sta tisto, kar spremeni odnose moči med junakoma v *Vankoštanču*, in zdi se, da je Lainščkova

dramatika samo feminizirana različica te njegove priljubljene teme.«

Ignacija J. Fridl predstavlja romaneskni opus Ferija Lainščka: Kot bi nam bila pot v resnici dom in poudari: »Ob prebiranju več kot dvajsetih romanov za odrasle, otroških romanesknih del in zbirke kratkih zgodb, ki sestavljajo le del Lainščkove bogate bibliografije, lahko danes ugotovimo, da odgovor na zastavljena vprašanja skrivajo že *Peronarji*,« njegov prvi roman, ki je izšel leta 1982. Med »*peronarji*« so mali ljudje z druž-

književnosti, saj je pisatelj v intervjuju z Marjeto Kajzer Novak priznal, da se je v času študija nameraval vpisati na Akademijo za likovno umetnost.«

Literatura ciganske duše, prvič, je roman *Namesto koga roža cveti* (1991): »Njegova zgodba je povsem klasična: Halgato je zaznamovan s ciganskim rodom in okolju uspe ubežati le v trenutkih, ko iz strun svoje bele violine izvablja otožno pesem.« Ki jo je megla prinesla (1993) – naj bi bila »literatura vere in zla«, *Vankoštanec* (1994) pa »literatura kmečkega realizma.« Kot »literatura kriminalnega žanra, sta označeli deli *Astralni niz* (1993) in *Mož v pasijonki*, medtem ko je *Skarabej in vestalka* (1997) »literatura mistične usode.« Zanimiva je oznaka *Petelinjega zajtrka* (1999): »literatura obrtništva«, leta 2000 natisnjeni *Trik z vrujo* pa »literatura iluzije.«

Posebno, nedokončano poglavje v Lainščkovi prozi sta romana *Ločil bom peno od valov* (2003) in *Muriša* (2008), kot »literatura ljubezni in melanholije.« Bralci obeh romanov dokaj nestrpnost pričakujemo zadnji del trilogije. Literatura ciganske duše, drugič, so *Nedotakljivi* (2007). *Ne povej, kaj si sanjala* (2009), je »literatura urbanega roba, drugič.«

Irena Novak Popov je avtorica teksta Kontinuiteta in razlika – poizkus s poezijo Ferija Lainščka. Čeprav je avtor znan bolj po prozi, ima tudi deset izvirnih pesniških zbirk: »Prva značilnost Lainščkove poezije je torej nespregledljivi ženski glas in perspektiva, predstavljena od zgoraj... V njegovem pesniškem ustvarjanju je vidna zarez oziroma desetletna praznina: do leta 1991 je soavtor skupinske zbirke *Kot slutnja radovedno* (1981), skupaj z Valerijo Perger in Milanom Vincetičem, ki ji sledi samostojna zbirka *Drevovina* (1986) in z njo povezan likovno-literarni projekt *Oroslan* (1988), nato pa še dve likov-

Dr. JANEZ BALAŽIČ DOBIL VALVASORJEVO PRIZNANJE

V ljubljanski Narodni galeriji so podelili Valvasorjevo priznanje, ki jih Slovensko muzejsko društvo podeljuje za izjemne dosežke v muzejski dejavnosti na Slovenskem. Med prejemniki letošnjega priznanja za leto 2009 je tudi dr. Janez Balažič, muzejski svetovalec Pokrajinskega muzeja Murska Sobota za razstavo *Umetnine iz Prekmurja od romanike do modernizma*, ki je bila v Pokrajinskem muzeju in Galeriji lani od februarja do maja, nato so jo preselili v Ljubljano, zdaj pa je v nekoliko skromnejšem obsegu odprta v Novem mestu.

Avtor v strokovnih krogih, medijih in med obiskovalci odmevne razstave in obsežne monografije dr. Janez Balažič je povedal, da mu priznanje pomeni, da je svoja osebna umetniška spoznanja skozi 25 let dobro muzealiziral, »se pravi, predstavil umetnostno preteklost Prekmurja v širokem razponu od romanike do modernizma na strnjen, verodostojen način.« Čestitke dr. Janez Balažiču, tudi našemu občasnemu strokovnemu sodelavcu!

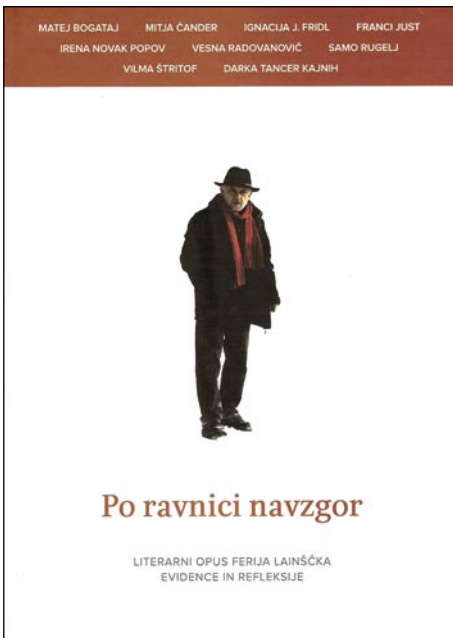
eR

no-pesniški mapi *Visoka pesem* (1988) in *Hiša svetega Nikolaja* (1990).« Med zelo znane sodi zbirka *Nikdar neboš znala*, ki je prva sodobna pesniška zbirka v goričkem narečju. »Lainšček sodi med tiste prekmurske avtorje, ki v narečju nagovarjajo tudi slovenske bralce v Porabju, ki ob okrnjenem šolanju v slovenščini nimajo zadostnega znanja knjižne variante jezika.« Avtorica sklene: »Duhovna pot, ki jo je prehodil Lainšček kot pesnik, je nekoliko podobna tisti v njegovih romanih: iz položaja zavestne obrobnosti in kritičnega uporništva je sestopil v sredo življenja svojega prekmurskega prostora.«

Franci Just obravnava narečni opus: Izdelano v literarnem laboratoriju Ferija Lainščka po postopku duhovno-pesniške arheologije. Pomenljivo razpravo,

eno redkih te vrste, sklene z oceno, da »je Lainšček dokazal, da je narečje lahko tudi kultiviran govor in prepričljiv nagovor.« *Samo Rugelj* piše, da je Feri Lainšček prototip slovenskega filmskega pisatelja, kajti po njegovih delih je bilo posnetih več najbolj gledanih filmov v Sloveniji, od Halgata do Petelinjega zajtrka. *Vesna Radovanovič* je zbrala bibliografske podatke Ferija Lainščka, in sicer od leta 1982 do 2009, zgovorni so podatki o prevodih Lainščkovih del v tuje jezike, na koncu so še naslovi filmov, ki so bili posneti po literarni predlogi ali scenarijih Ferija Lainščka. Urednik knjige je Franci Just, pri založbi Franc – Franc je izšla v zbirki Križpotja. V opremo sodi nekaj fotografij avtorja in faksimile njegovega rokopisa.

Ernest Ružič

»Gremo einen tič zu fangen«

Kočevsko

V modernom cajti se tū pa tam eške najde divdjina. Na bregaj kauli varaša Kočevje rasté gaušta gaušča, skoro nega potokov, živé sploj malo lūdi pa nega prometni poštij. *Pragozd* (óserdó) pokriva tri frtale krajine, od drejv najdemo največ bük-

Med drügov bojnov so na Bazi 20 živeli pa merali partizange

vi. V etakši lesaj dosta vse felé rasté pa živejo rejdké stvarine. Na Kočevskom so prve gaušče zaščítili (védetté nyilvánít) že pred več kak stau lejtami, eške gnes gestejo pa takši tali, gde se ne smej sečiti. V törski cajtaj so drejkt zavolo toga dozapóvodalí sečiti, ka aj bi pogange žmetnej dale prauti Ljubljani šli. En malo drejv je zatok sekire tó vidlo, gda so veuke ognje kūrili, ka aj bi na drügi bregaj znali, gda Törki gezdijo.

V lesaj največ srn pa djelenov geste, po gauščaj pa živejo vuc-ké pa par ducatot risov (hiúz) tó, štere so inda že vse vmorili. Gnesneden je pá vsikder več geste, ka so leta 1973 tri mlade pare od veuki mačk na slobaudnost pistili.

Barnasti medved je najbolje erična divdja stvarina v kočevski lesaj, krajina je edna med rejtкими v Evropi, gde eške živé. Zrasté do 2 mejtera, žmeten je 350 kil. Medved je veuki prauškar, na den leti več deset kilomejterov. V Sloveniji je leko vse vküper samo 300 živé, za več nega mesta. Na tau djagri skrb majo, ka se večkrat pokaže tam, gde stvarino ne čakajo

pa raztrga in zej kakšo birko ali kravo.

V bregaj Kočevski rog najmenje lidi živé v cejló Sloveniji. Pa eške tej se brž starajo, vsikdar menje mladi pa vsikdar več stari geste. Tam stogi 18 vesnic, gde menje kak 10 lūdi živé, geste pa dva-

najset takši vesnic tó, v šteraj več niške nej doma. Prazne so gratale, gda so na začetki drüge svetovne bojne od tam odišli takzvani Kočevarge.

Starci *Kočevarov* ali kočevski Nemcov so prišli v tau krajino v 14. stoletji. Njini gospaudge so je pripelali oprvin s Koroške, sledik pa iz drügi talov gnešnje-

Našo paut sprejaja rjavi medved

ga Dajčlanda. Njini guč je bližanja žlata ranč koroškoga pa tirolskoga nemškoga dialekta, depa v šeststau lejtaj žitka na Slovenskom so prejkvzeli dosta slovenski rejči. (Kakši je te guč, leko preštete v naslovi.) V kočevskoj krajini so živeli kak

eden gezikovni pa kulturni otok (sziget) med Slovencami. V bregaj kauli Kočevja si je pred Nemcami skoro niške nej dom zozido, vekše poštij so tó nej prejk pelale. Kočevarge so vsikder vösekli malo lesa, pa na tistaj mejstaj napravili nauve rame. V 16. stoletji je po gauščaj živelo že skoro devet gezero Nemcov. Držali so maro, sprav-lali so se z lejsom, zemla je nej najbaukše rodila. Zavolo žmetnoga žitka jim je casar Friderik III. dopüsto, ka so leko slobaudno odavali lesene škeri pa maro na tihinskom tó.

Kočevari so meli v Monarhiji veuko gezikovno, kulturno pa politično avtonomijo. Meli so svojo nemško gimnazijo pa tišlarsko šaulo v Kočevji. V tisti cajtaj se je zgodilo, ka so manjšinski Nemci asimilirali ništerne večinske Slovence. Leta 1918 pa so prišli pod nauvo Jugoslavijo. Nemške šaule so zaprli, v kancelajaj so nücáli slovensko rejč, mogli so nücáli slovenska imena. Malo pred drügov bojnov je zatok med Kočevari vsikder bole krepka bila nacistična ideologija. Gda je bojna vövdarila, so prišli pod Italijo.

Iz štajerske krajine pri Savi pa Sotli so zatok vözagnali 35 gezero Slovencov pa na njino mesto pripelali kočevske Nemce. Njine vesnice na Dolenjskom so Taljange na nikoj djali, tak so ostali Kočevarge brezi doma pa domovine. Ništerni so zbeježali

v Avstrijo, drüge so jugoslovanski voditeli z rosaga vözagnali. Gnes živejo njini mlajši pa vnüki v Avstriji, pa majo svoje

Na Kočevskom je funkcioneralo 24 špital, štere so nej vse v gna-kom časi delale, v ništernaj pa so samo malo cajta vračili. Prve

Mala kapejlica v spomin domobrancov

barake za betežnike so bile male pa kmične, ranjeni partizange so vküper ležali, kisnej so mele veuka okna pa eške kūrili so v nji. Tak zvane partizanske delavnice pa so zriktale pükše, gvante, črejevle pa vse, ka se je nücálo. Gda je Italija kapitulerála, so na Kočevskom v barakaj meli lederne, šauštarske pa radijske veštauke.

V cajtaj drüge svetovne bojne pa so

novine z imenom Neuer Gottsheer Zeitung tó. Njine rame na Kočevskom so nikdar nej obnavili, od 123 cerkva je ostalo samo 28. Nauvi komunistični režim je vse naredo, ka aj bi na nikoj djau kočevarsko nemško kulturno erbo.

Gausti lejs na bregaj kauli Kočevja so sodacke v nauvi cajtaj tó vöponücáli. Prve skupine partizanov so v Kočevski Rog prišle že avgusta 1941. Gda so pa edno leto kisnej oslobaudili dosta krajaj na Dolenjskom, Notranjskom pa v Bejló krajini, je Kočevsko gratalo center bojne prauti fašističnim sodakom. Po veukoj taljanskoj ofenzivi so voditeli odišli inan, depa malo kisnej so svoj center, *Bazo 20*, postavili pá na Kočevskom. Zozidali so 26 barak, v šteraj so delali skoro do konca bojne glavni voditeli partizanov pa komunistične partije. V gausti lesaj Kočevskoga Roga je eške več takši baz bilau, v etaj so meli politične šaule pa dosta komisij (bizottság), v šteraj so se na priliko spravljali s penezami, birovijami ali zdravstvom.

se ništerni Slovenci vojskovali prauti partizanom. Vekši tau takzvani *domobrancov* je po bojni zbežjo iz Jugoslavije, depa britanski sodački voditeli so je iz lagera v Vetrinji poslali nazaj v staro domovino, v rauke partizanske vojske. Brezi birovi-je so edenajset gezero domobrancov bujli, njine grobe pa so začnili iskati pa najti eške samo v nauvoj Sloveniji. V grabi pod Krenom pa indri pod kočevskov zemlaup počivajo zdaj ostanki sodakov pa ništerni civilistov. Leta 1990 so tam na poštiji postavili leseni križ, gnes stogi na veukom graubišči brezi imen kapejlica.

Gda smo naredili prvi stopaj v kočevsko krajino, smo pravili, ka je lejs prava divdjina. Sledik pa smo zvödali, ka je leko človek dosta bole divdji od narave. Kmična gaušča na Kočevskom je vidla že dosta krvi. Samo vü-pamo leko, ka do se mlajši pa vnüki stari protivnikov gnauksvejta zglijali pa ka do slovenske gaušče napunili zvün ftičov, djelenov pa medvedov samo turisti.

OD SLOVENIJE...

Protest dijakov in študentov se je končal z vandalizmom

Ljubljano je pred dnevi zavzelo več tisoč študentov in dijakov, ki so protestirali proti malemu delu in ukinitvi brezplačnih malic. Zbrali so se na Prešernovem trgu, potem pa so krenili pred parlament. Pod geslom Za dostojanstvo! Za pravičnost! sta dijaška in študentska organizacija pozivali k protestom tudi zaradi odprave državnih štipendij za mladoletne dijake in otroških dodatkov za polnoletne dijake in študente. Organizatorji so izgubili nadzor nad dogajanjem, okoli 2.000 ljudi je namreč začelo podirati ograje, ki jih je postavila policija, metati različne predmete, od kamenja, dimnih bomb in jajc do kalkulatorjev ter pasov za hlače, vpiti na policiste, želeli pa naj bi celo vdreti v državni zbor. Policisti so pridržali 29 ljudi. Ocenjena škoda poškodovanega stekla na zgradbi parlamenta je okoli 27.000 evrov. Politiki in tudi mnogi drugi so ostro obsodili nasilje študentskih protestnikov pred parlamentom.

Cerkev na Ptujski gori postala bazilika

Apostolski nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castello je na Ptujski gori tamkajšnjo cerkev razglasil za baziliko Marije Zavetnice. V Sloveniji je sicer še šest bazilik: na Brezjah, na Sveti Gori, v Brestanici, Petrovčah, Stični in Mariboru.

Gre za 600 let staro zgradbo, osrednjo romarsko cerkev mariborske nadškofije, ki zaradi bogate zgodovine in kulturno-umetnostnih dragocenosti predstavlja pomemben kulturni spomenik. Slovesnosti so se udeležili nekateri slovenski škofje in rektorji slovenskih bazilik. Škofje mariborske metropolije so cerkev v pastirskem pismu ob njeni 600-letnici označili kot visoko pesem slovenske gotske umetnosti. Pod kamnitim baldahinom ima svoje osrednje mesto reliefna podoba Marije, ki je izklesana iz enega kamna. Pod njenim plaščem je upodobljenih 82 prednikov iz različnih stanov 15. stoletja. Vsako leto na praznik Marijinega vnebovzvetja verniki pred to podobo obnavljajo posvetitev slovenskega naroda Mariji. Cerkev je bila po drugi svetovni vojni zaprta, romanja pa prepovedana. Zdaj na Ptujsko goro spet romajo številni verniki ne le iz Slovenije, ampak iz vse srednje Evrope.

Porabsko kulturno in turistično društvo Andovci pa Manjšinska samouprava Andovci sta 15. maja za Andovčane organizirala prauško na Brezje.

Andovčani pod Triglavom (Vrata)

Že več lejt je tauma, ka so Andovčani na prauško ojdli v Slovenijo, zato sem si pá tak zmislo, ka tau leto sprobam malo pejnaz sprostiti na pautno ceringo, ka bi znauva šli na prauško. Gda smo se tak odlaučili, ka mo na Brezje šli, te je prišla druga ideja, ka če smo že tam paulek, te si poglednemo Triglav tó. Aj vidijo vaščani, odkec smo pripelali naš mali Triglav. Tau sem že znau pred prauškov, ka smo od Javnoga sklada na Vogrskom dobili osemdeset djezero forintov. Komisija v Železni županiji se je ešče dočas nej odlaučila, če dobimo pejnaze ali nej. Gda sem te članek piso, te sem že znau, ka dosta šansa nej mamo, ka bi oni nas podpirali, zato ka malo pejnaz majo, prošenj je pa dosta bilau. Vseedno, če smo se že tak odlaučili, ka demo, te demo, pa vseedno kelko pejnaz dobimo. Dvej organizaciji že nikak vöplachata, sem pravo drugim, pa smo začnili lidi vküpbrati. Z vesi se je pettresti glasilo, pa iz sausedne vesi ji je ešče pet bilau. Tej so tisti bili, šteri so nam pomagali, če smo kakšno prireditev meli. Tak smo mislili, ka s tejm malo dolazaslüžimo, ka smo njim dužni. Taši so bili Röfcin Jenak, šteri so vsigdar tam bili pa pomagali kak kantor, gda smo mešo meli, te Vajnin Miška, šteri so nam pomagali pa tanače dali, gda smo zvaun obnavili, ali Feri Šooš, šteri je nam na brejgi leseni obcestni križ pa ranč tak na zvaun tó eden mali leseni križ napravo za šenki. Ali Norbert

Dončec, steri gda smo v nevauli bili, ka smo nej meli pastire pri btlehemi, je nam prišo na pomauč. Tak ka vsevküper štirideset nas je bilau. Istino na Brezjaj nas je itak

samo osemtresti bilau. Dapa kak se je tau zgaudilo, od tauga de se sledkar pisalo.

Pred prauškov cejli keden smo že samo tau poslušali po radijoni pa po televiziji, kakšno vrejmen baude v soboto. Kak so dnevi šli, tak smo mi volau zgibili, ka je od dneva do dneva slabšo vrejmen bilau. Ka mo zdaj delali, smo si zmišlavali, vrejčno de nam tak titi? Dapa če je že gnauk prauška, te mo šli, kakšno koli je vrejmen.

Pri sveti meši na Brezjah je bilau prevnaugo lidi

Vejpa prvin so pejški ojdli pa itak so se nej zaurgali.

Rano zazranka pred peto vörov so se lidgé že zbirali pred zvonikom, dja sem je tam njau, zato ka sem avto pelo popravlavt v Čöpance, pa tam sem gorastaupo na bus. Gda sem kauli po busi gledó, nekaj mi je falijo, samo nejsem vedo, sto mora tau biti. Lidgé so ešče zaspano gledali pa ranč rejči sem nej čüjo, dočas ka je nekaj glaž

palinke nej naprejevzejo. Kak je glaž kaulak po busi üšo, tak so lidgé k sebi prišli. Najprvin smo se v Tepanjaj stavili, gde smo že komaj čakali, naj kavo leko spijemo pa eden cigaretlin leko pokadimo. Tam me je eden iz Otkauvec pito, gde je Erži Šooš z možaum, zato ka prejšnji den so eške prajli, ka oni tó dejo. Kak če bi Parün v mé vdaró. Doma smo je njali, ali za volo vrejmena sta nej prišla, si zmišlavam. Dapa tau se je že samo drugi den vözvedlo, ka ona sta na šesto vöro šla na bus, pa etak sta te zamidila našo prauško. Pred Ljubljanov sta našiva šofera nika tazadrej mala pa smo se nej proti Kranji pelali, liki nutra v varaš. Tü smo telko časa zgibili, ka smo začnili gledati vöro, če tapridemo na Brezje, v cerkev Marija pomagaj, gde se meša v desetó vöri začne. Istino, ka smo malo kasnej prišli, dapa zato smo nikanej dolazamidili. Gda smo cerkvine dvere odprli, sem mislo, ka ranč nemo mesto meli. Telko lidi je bilau pri meši, ka vse so že v dveraj stali. Vajnin Miška so prajli, ka nijj ne briga, kakoli baude, oni do nutra šli. Eden za drugim, edni na levo, drugi na pravo smo šli, pa pomalek smo si vsi mesto najšli. Leko ka stejska bila, pa stati

trbelo, dapa vrejčno je bilau, zato ka je vsakši tak vö iz cerkvi prišo, ka je pri tašoj lejpi meši ešče nikdar nej bijo. Pa leko povejm, ka rejsan je tak bilau. Štirge župniki so mašüvali, na kauriši so pa tak lepau spejvali, ka bi človek cejli den taposlüšo. Ka je ešče spolj lejpo bilau, ka so nej samo na orgli špilali, liki s trobentami tó. Po meši smo ešče spominke pokipüvali za domanje pa smo šli tadala,

zato ka je ešče duga paut bila pred nami.

Od tec smo se zraven v Bohinj pelali, gde smo si poglednili jezero pa kip tisti štiri lidaj, šteri so najprvin na Triglav prišli. Tam se je malo vörazvedrilo pa naši prauškarge so zaglednili najprvin tiste velke planine, štere so že cejli cajt tam kauli nas bile, samo smo je zavolo megle nej vidli. Tisti, šteri so ešče nikdar nej vidli te velke planine, vejn so ešče lampe oprejte ostale. »Poglednite, tam vrkar je pa ešče snejg,« je pravo nekaj. »Tisto je nej snejg, samo bejle skale,« so pravili drugi. Dja sem nikaney pravo zavolo tauga, naj vekšo presenečenje baude, gda mo na Vršič šli. Röfcin Jenak so od čüde tó samo telko vedli prajti: »Tau je strašno, kak velke so te planine. Če bi se tau porüšilo, nas bi tau vse zakopalo.«

Odtec smo se na Bled pelali, dapa tam je taši viher bijo, ka smo ranč z autobusa nej mogli vö. Kaulak jezera smo se pelali pa smo si tak poglednili, ka je tam vrejčno videti. V ednom mesti, kak smo stali z autobusom, so nam tam kazali tisti, šteri s čonaklami (gondolami) lidi prejkvozijo na otok, naj mi tó demo. Kazali smo njim, ka mi nikam nemo šli, nam je dobro tam, gde smo. Kaj bi pa šli, gda samo polovica vaščanov vej plavati. Ka bi delali, če se čonakli goraobrne, že etak nas je malo v vesi.

Gda smo v Vrbo prišli, parkirišče je prazno bilau, mislim za volo deža se njim je nej dalo, ka bi poglednili rojstno hišo Franceta Prešerna. Dapa mi, če smo že tak daleč prišli, tau smo nej vönjali, pa lipo tó nej, gde je šestnajset kamnov kauli nje. Pod tau lipov se je pogučavalo tisti šestnajset pavrov, šteri so tam živeli. Tau nika tašo moglo biti kak zdaj, gda občina dijlejš ma. Že je vejn edna vöra bila, gda smo se pri Mojstrani proti Vratom pelali. Tü smo pa velko srečo meli, ka zvün nas nikoga nej bilau, zato ka je tak vauska paut bila, ka bi se na nej nej mogli mekniti z velikim autobusom. Prvin kak bi se pod Triglav pripelali, smo se stavili pri slapi (vizesés) Peričnik. Žmetno je bilau goraplezti do nje, gda dapa vrejčno je bilau. Tisto ne mora taprajti, tisto moraš videti pa čüti, gda se tista voda tam dolalejva. Nej bi mislo, ka Miška Ro-

do pravoga Triglava

poš se vzemajo za tau, ka do šli do slapa. Istino, oni so bola flajšno šli, kak mi, šteri smo ešče bola mladi. Edni, šteri so bola batrivni bili, tisti so pod slapom kauli šli, zato ka te se je več nej štelo, tak smo zvekšoga vsi mokri bili.

Pod Triglavom sem pravo, naj si ga zdaj dobro vsi poglednajo, zato ka tau je najvišiša planina v Sloveniji, pa tau, ka naš Mali Triglav smo odtec pripelali. Edno rejč je niške nej pravo, samo gledali so zbejlim, zato ka med tašimi planinami je vejn samo malo ojdlo od nas. Tam je pravo Norbi Dončec iz Števanovec, ka on je že odo v Parizi, dapa tisto je k taumi nika nej bilau. Tü je dosta vse več zanimivoga vido kak tam. Vaščani so tau mislili, ka od tauga bola zanimivoga že tak nedo vidli, dapa ešče potejm je nanje čakalo, ka bi nikdar nej mislili. Tau, ka mo se na Vršič z autobusom tagora pelali.

Kak smo vse več serpentinov za sebov njali, v autobusi je tak vsig-

Pri Aljaževem daumi, od zar se vidi Triglav

dar bola tima bilau. Gda smo v desetom ovinki bili, te je že taša tijoča bila, ka bi se ešče vejn müja čüla, kak se nosi. Ešče mladi, šte-

ri so cejli cajt z veliko larmov bili, so tima gratali. Sploj pa te, gda je autobus v rükverc mogo titi, zato ka je dugi bijo, pa nej mogo kauli priti v ovinki. Bijo je taši, šteri je sic tak stiskavo, ka so ma ešče vejn nojeti v njem ostali. Pomalek, pomalek dapa zato smo gor prišli. V slejdnjom ovinki je dva mejtra visiki snejg bijo, gda smo pa ta gor prišli, tam je pa ešče vse bejlo bilau. Pa te je tau ešče ranč nej dojšlo. Gnauk samo eden velki viher prišo pa se je snejg začno sipavati, dapa tak, ka smo nej vidli eden do drugoga, mrzlo

je pa tak bilau kak v Siberiji. Kak smo vö iz busa zoskakali, tak smo skakali nazaj. Te sem že vido, ka dugo ne moremo tam biti, zato ka snejg zapadne pa nemo mogli nazaj dola. »Kak najprvin, štartamo,« sem pravo šoferi, tau je več nej šala.

Gda smo nazaj dola prišli, Röfcin Jenak se k meni obrnejo, pa tak pravijo: »Vejš ka, tau je sploj strašno bilau. Cejli čas, ka smo tagora pa tadola šli, sem eden sveti kejptiskavo v žepki, naj Baug pomaga, pa naj srečno dolapridemo. Tau sem dja že zazranka nikak pozno, ka s seuv ga moram vzeti, ka nika tašo de na nas čakalo, pa te sem ešče nej vedo, ka mo v tašom mesti ojdli.«

Tau je bila naša prauška v Sloveniji. Vüпам, ka nikoma nej žau, sto je z nami bijo. Če se drugo vse pozabi, gde smo odli, tau gvüšno nej, kak je bilau na Vršiči.

Karči Holec

Prauška društva penzionistov

Porabski slovenski upokojenci smo se 17. majuša napotili na prauško v Slovenijo. Že dugo lejt tak delamo, ka edno leto idemo na Madžarsko, največkrat na

in Irenko. Malo smo si kaj guntbili, ka bi dobro volau meli, pa smo šli naprej prauti Lendavi. Stanili smo pred župnijsko cerkvijov sv. Katerine

lepau obnovena. Potistim smo se spistili dol z velkoga brega, in če smo že na prauško prišli, bi radi vidli eške lejpe cerkvi. Tak smo prišli pod vodstvom župnika in gospoda dekana v Petišovce v cerkev sv. Rozalije in cerkev karmelske Matere Božje v Gaberje. Vseposedik smo spejvali Marijine pesmi, ka je skauz vodila naša flajšna članica Vera Gašpar. Najlepša hvala Veri, Baug plati vsejm ženskam, stere ste spejvale in molile. Baug nas je poslušo in dau je nam dobro vremen.

Popodneva smo se pa napotili v Bakovce, zato, ka smo lani tō tam meli obed pa smo bili zadovolni. Zdaj smo pa nej samo kosilo meli, liki volitve tō. Eden mandat za prejdnje društva štiri leta traja in te je zdaj dolapretek. Za nauvo predsednico smo izvolili Elviro Mešič, za blagajničarko pa Margito Korpič. Želimo njima, naj leko eške dugo-dugo delate pa naj k tomi zdravdja mate.

Gda smo z volitvami končali, smo si že rejsan zaslužili obed, steri je biu dober in zavolē.

Malo smo se ešče pogučavali pa smo se napautili domau v Porabje.

Pri prečiščavanji. Druga v vrsti nauva predsednica Elvira Mešič

Zahvalimo se gospe Klari Fodor za vse trüde, ona je pripravila in vodila program za te den. Hvala Esteri in Irenki od društva iz Murske Sobote, da sta bile skauz z nami. Naj bo tak ešče dostakrat. Hvala vsejm, steri ste nam pomagali olepšati tau prauško, te izlet.

Marija Svetec

Foto: K. Fodor in L. Kozar

Prauška je bila v mejseci majuši, zatok so upokojenci vsepovsedik spejvali Marijine pesmi

takšo mesto in v takšne pokrajine, ka so povezane s Slovenci. Drugo leto se pa pelamo v Slovenijo. Zdaj smo se zgučali, ka si poglednamo varaš Lendavo pa okolico.

Zazrankoma rano v pau šestoj vöri smo šli z daumi. Najprva smo se pelali v Mursko Soboto po naše dobre padaškinje od soboškoga društva, po Estero

Aleksandrijske. Gospaud župnik Jožef Bernad so nas lepau pozdravili, ranč tak gospaud dekan Lojze Kozar. Notra so nam pokazali zgodovino cerkve pa pokrajine. Potistim so nam služili sveto mešo, baug plati njim. Po meši smo se pa pelali v Lendavske gorice, smo poglednili cerkev sv. Trojice pa mumijo Hadika. Ta cerkev je

... DO MADŽARSKE

Otroški dodatek le, če otrok obiskuje šolo

Stranki FIDESZ in krščanski demokrati sta predložili parlamentu novelo zakona o otroškem dodatku, ki bi bil, če bi se sprememba sprejela, razdeljen na dva dela. Dodatek za vzgojo otrok bi družine prejemale do takrat, dokler otrok ni šoloobvezen. V času šoloobveznosti otroka bi družine dobivale dodatek za šolanje otroka, ki ga otrok dobiva do konca šolanja, najkasneje do dvajsetega leta starosti.

Najpomembnejša sprememba je, da bi otroški dodatek v času šolanja dobivale le družine, ki svoje otroke redno pošiljajo v šolo. Če bi bil nek otrok v šolskem letu več kot deset ur neupravičeno odsoten, bi notar najprej opozoril družino, če bi bil več kot petdeset ur odsoten, bi notar odredil varstvo in bi družina dobivala otroški dodatek v materialni obliki in ne v denarju. Če bi se primer ponovil, bi otrok dobil začasnega skrbnika, otroški dodatek bi se nakazoval na poseben račun in bi se smel uporabljati le za potrebe otroka.

Dvojno državljanstvo od leta 2011

Zakon o dvojnem državljanstvu, ki so ga parlamentu prejšnji ponedeljek predložili Viktor Orbán, Zsolt Semlyén, László Kövér in Zsolt Németh, bi začel veljati od 20. avgusta letos, njegova praktična izvedba pa bi se začela s 1. januarjem 2011. V osnutku je zapisano, da se državljanstvo ne dobi le na osnovi rojstva, temveč tudi na osnovi potomstva. Po novih predpisih nek madžarski prebivalec lahko pride do državljanstva na podlagi izredne naturalizacije, če so bili njegovi predniki madžarski državljanji, ali dokaže, da so izhajali z Madžarske, če dokaže znanje madžarskega jezika.

Dodelitev madžarskega državljanstva bo na podlagi osebnih vlog in ne kolektivno

Mati lipa

»Na srejni nutri v vesi je lipca zelena, pod lipčicov mi stojijo staučecov dvanajst, na staučecaj sedijo, té fantičov dvanajst,« - so spejvale Sombotelske spominčice 15. majuša v Škanzeni. Fantičov dvanajst pa smo nej mogli pod lipo posaditi, ka je fejt dež ūšo pa vöter fudo tisti den. Te smo lipovo vejko gor na steno obejsili v prékleti slovenske iže in tam dojposadili na dvanajset staucov dvanajset moškov iz slovenskoga društva.

Slovenci so na dvoriški svoji ramov in srejni svoji vesnic

rgy Ipkovich. (Njiva dva zdaj, na žalost, nejsta mogla priti.) Od varaške samouprave sta prišla na naš svetek Zsolt So-

Sombotelska lipa

Pod lipovo vejo »fantičov dvanajst«

inda svejta vsikdar posadili edno lipo ali več tō. Zatok smo mi, sombotelski Slovenci 2004. leta tō posadili lipo pred slovensko ižo v Škanzeni. Lipo sta posadila Andrej Gerenčer, šteri je biu tistoga ipa veleposlanik Republike Slovenije in sombotelski župan dr. Gyö-

lymosi in Zsuzsanna Haklits. Sombotelsko slovensko društvo in samouprava sta se odlaučila, ka ta letos pod lipov svetila den mater in materne rejči. Lipa je sveto drejvo Slovincov. Na srejni vesi, pod lipov so sedeli najstarejši moški v vesi, so meli djilejše. Lidge z

vesi so prihajali k njim če so se svadili. Starci so se odlaučili, što ma pravico. Pod lipov so se lidge srečali, gda so bili svetki, pod lipov so meli veselice (bal).

Lipa je una, ženska v slovenskoj rejči. Zatok leko pravimo njej ka »mat lipa«. Mlajši, moški, ženske, lidge so radi kauli svoje materé. Lipa simbolizira našo mater in našo slovensko materno rejč tō. Slovenci v Somboteli že deset lejt svetim den mater-ne rejči majuša. Letos oprvim smo svetili te svetek pri lipi. Spejvali smo o lipi pa pili lipov tej (čaj). Pri lipi smo se srečali zato tō, ka bi meli v življenji teuko mauči, kak dosta mauči ma lipa, pa ka bi dugo živeli zdravi. (Lipa živi več kak 500 lejt.) Z lipovim tejom smo si želeli vsejm dugo, zdravo življenje, ka bi se eške duga lejta leko srečavali pod lipov pred slovensko ižo in se eške dugo pogučavali slovenski, spejvali slovenske pesmi. Ta lipa v Somboteli je simbol prijateljstva med narodi tō, ka sta go posadila Slovenec in Madžar (šteri je na pau Hrvat). Vüpajmo se, ka kleti leko prideta na naš svetek.

Moški člani društva so prejkdali rauže vsejm ženskam, ženske pa so njim ponidile lipov tej z medom ali števanovsko palinko. Tej je segrejvo naše tejlo, rauže so segrejvale naše srce.

Marija Kozar

Kulturno društvo v Mali Neldelji je s pomočtjavu domanji ljudski pevcev pod vodstvom

Ludviga Rudolfa 15. majuša 2010 pripravilo že 19. srečanje ljudski pevcev pa godcov.

Na tradicionalnom programi v lejpom, obnavlanom kulturnom daumi je gora stau-pilo 12 skupin, med njimi so bile pozvane ljudske pevke Slovenske zveze Števanovci-Monošter, stere so pod vodstvom Marije Rituper z veseldjon zaspejvale pesmi Črne oči pa Eno takšo bi rad. Pevce pa godce ne vleče samo popejvanje, litji radost, veseldje, ka se vsakšo leto leko srečajo, družijo pa vsi vküper zapopejvajo svoje najbolje liblene pesmi.

Foto: K. Rituper

Pismo iz Sobote

Kafej

Liblene moje, dragi moji, brezi kafeja nikak néde. Rejsan nej pa najbolje nej! Kcuj sam se spravo k tomi pismi pa je nikak nej šlau. Vörvlite mi, ka nej. Nej pa nej mi je nika v glavau spadnolo, ka naj vam pišem, od koga naj pišem. Vcejlak prazno glavau sam emo. Pa sam si kafej sküjo, se malo strauso pa sam brž bister grato pa tak nagnauk začno pisati. Od koga? Ja, vej pa od kafeja, ka nej!?

Ja, kafej je gé nekše féle naš mali Baug. Brezi njega skur več néde. Edni na toum svejti so takši, kak sam ge. Brezi kafeja se sploj ne morejo gor prebiditi. Mujs trbej kafej spiti pa kuman po tejm sploj leko začnejo gučati. Broditi pa kuman po tretjoj šalici kafeja.

Gestejo takši tō, ka na drugo zvün kafeja ranč ne brodijo. Doma, v krčmej, pri sausedaj, pri pajdašaj, ali pa gda stoj k njim pride, samo kafej pidjejo. Meni tisti eden ali dva kafeja dojdeta. Po tejm ga več ne pidjém. Depa kak tisti lidgé, ka cejli den kafej pidjéjo, sploj leko spijo, tau samo uni vejo.

Na, za istino so takši tō, ka kafeja neškejo piti. Depa doma dun kafej majo, če stoj k njim pride. Tak uni tō ne morejo kafeji vujti, ka brezi njega nikak néde. Zatoga volo smo v tisti časaj, ka njim socializem pravimo, meli velke nevole. Kak bi pa nej meli, če pa je takšo prišlo, ka se v Jugoslaviji nej kafeja dobilo. Naši glavacke so tak planejrali, ka je kafej sfaliu ali pa ga je trno malo bilau pa je biu dragi skur kak zlat. Mi smo srečo meli, ka je Austrija nej daleč. Pa smo vesélo ojdli taprejk pa küpüvali kile pa kile kafeja. Doma smo meli kafeja za cejlo malo soldačijo. Vsi poznanci iz cejle Jugoslavije so nas prosili, naj njim dve ali tri kile kafeja spravimo. Pa smo ga pošilali v Srbijo, na Hrvačko, doj v Bosnijo pa eške kama. Rejsan, v tisti časaj je biu kafej mali baug. Mi, steri smo pa tak nalejci v Austrijo ojdli po kafej, pa smo bili velki bogauvge. Sto je v tisti časaj do kafeja prišo, tisti je biu dosta vrejden človek, poštüvali so nas, nas meli radi pa skur k nam molili.

Gnes je nej nikšen problem kafej küpiti. Na, če človek pejneze ma, ka nej? Moja tašča Regina, trno čedna ženska, eške trno dobro paumni tiste čase s kafejom iz Austrije. Pa velki stra ma, ka tau nazaj pride. Zatoga volo doma vsigdar drži cejlo kilo ali pa dve kafeja.

»Skrb trbej meti, ka brezi kafeja nikak néde,« vej prajti, gda go sto pita, zakoj telko kafeja doma drži.

Brodím, ka una brezi kafeja rejsan ne more. Trikrat na den k njoj pride njena sausedica Rozina, trno maudra ženska. Zmejs pride eške kakša ženska ali dve ali pa tri vküper. Pridejo na kafej. Pa na tom kafeji lobočejo pa li lobočejo, ja, klajfe gonijo. Tak na velke melejo svoje ženske guče, ka ne vem, gda med temi guči sploj čas majo kafej piti Depa une so prišle na kafej, vsikši pa vej, ka so ženski guči brezi kafeja mrtvi guči. Kak bi li tirale te svoje guče brezi kafeja? Na tau moja tašča Regina, trno čedna ženska, sploj broditi ne sme. Vejn zatoga volo stra ma, ka njoj kafej sfali.

Najboukše od toga našoga kafeja pa je gé tisto, gda se vküper pozovemo. Ali je tau v službi ali pa nin v varaši ali pa na poštiji.

»Pojmo možakarge, v krčmau na eden kafej!«

Po tejm nut v krčmau stau-pimo. Krčmar ali krčmarica do nas pride pa pita, ka mo pili.

»Ge mo edno pivo!« povej prvi.

»Meni špricer!« si sprosi drugi.

»Ka ge vej m Meni tō pivo pa eške ednoga kratkoga kcuj!« ške meti tretji.

Od kafeja nega guča, depa dun smo na kafej odišli.

Miki

OTROŠKI

Sedem učencev in njihov učitelj-spremljevalec (soavtor tega članka) smo 7. maja 2010, zjutraj ob 7.00 čakali avtobus na postajališču Števanovci-center. Moderni slovenski avtobus je bil skoraj prazen, ker sta na njem sedeli le dve »ključni osebi« naše enodnevnne ekskurzije, in sicer gospod šofer in naša »stalna« vodička Violeta, ki je v naših spominih povezana s potovalno agencijo Pütra. V Monoštru smo pobrali dvočlansko televizijsko ekipo, na Gornjem Seniku pa vse udeležence tekmovanj iz slovenskega jezika in spoznavanja slovenstva, pa tudi porabske »zvezdice« in njihove mentorice. Tudi Biserko Bajzek smo zbudili. Tako je 35 ljudi prestopilo mejo pri Gornjem Seniku.

Kot vsako leto, tudi letos nas je z nasmejanim obrazom in s polno vrečo bonbončkov pozdravila naša dvojezična spemljevalka v lepo zveneči slovenščini v Prekmurju. Na kratko nam je predstavila naš

V plavajočem mlinu na Muri

celodnevni program, ki nam je bil že na prvi pogled všeč (zlasti tretja »tretjina«, ki naj bi bila v bazenih Terme 3000 v Moravskih Toplicah).

Najprej smo potovali v Ižakovce, kjer smo si ogledali plavajoči mlin na Muri med delova-

njem in zanimiv film o težkem življenju »bujrašev«. Z brodom smo se peljali na drugi breg reke Mure in smo se (hvala Bogu) hitro pripeljali nazaj, ker je voda bila tako divja,

Izleta so se udeležili učenci osnovnih šol, ki so sodelovali na kvizih in tekmovanjih v slovenščini

kot so naši fantje med odmori. Želodčki vseh neplavalcev so se na bregu pomirili. Ob 11.00 smo bili na našem cilju

in izrekam iskreno zahvalo v imenu vseh udeležencev izleta po Prekmurju vsem organizatorjem in finanserjem, v prvi vrsti gospe mag. Valeriji Perger in njeni predstojnici gospe Ireni Kumer, ki sta združili naš izlet s praznovanjem v Petanjcih, kjer smo lahko slišali veliko lepih misli v slovenščini. Zame je bilo pravo doživetje poslušanje doajena slovenskega pesništva Toneta Pavčka, ki je prepletel svoj slavnostni govor »s svežimi verzii« o aktualnostih (o prijateljstvu med Prekmurci in Belokrajci). Občudoval sem 95-letnega akademika dr. Vratušo, ki je poln vitalnosti nosil svojo palico v rokah, ampak palica je bila ves čas v vodoravnem položaju. Zvečer, ko smo prišli domov v Porabje, smo bili vsi zadovoljni.

Laci Domjan

Preberimo tudi nekaj mnenj učencev in bomo videli, zakaj. **Edina Horvath:** Meni je bilo

Izlet v Prekmurje

najbolj všeč v botaničnem vrtu, kjer so drevesa tako rekoč iz celega sveta (Tu so drevnine iz mnogih koncentracijskih taborišč od Dachaua, Mathausena do Gonarsa in drugih,

mlinu je bilo zelo zanimivo gledati in poslušati mlinarja med delom. V Moravcih smo se dosti kopali. Zelo dobro sem se počutila na izletu.

Angela Ropoš: Meni je bilo najbolj všeč v Ižakovcih, kjer smo videli plavajoči mlin na Muri in smo se peljali z brodom na drugi breg reke Mure. Bali smo se na brodu, ker je voda pod nami tekla zelo hitro in je bila umazana, mi pa ne znamo plavati.

Richard Kürnjek: Meni je bilo najbolj všeč v Termah 3000. Kopanje je bilo »ful« dobro. Tudi z večerjo sem bil zelo zadovoljen. V Petanjcih sem videl Toneta Pavčka in sem bil zelo vesel, ker sem na KVIZ-u recitiral njegovo pesem, zdaj sem ga pa lahko videl in slišal.

Edua in Mirtill Bellus: Tudi nama je bilo najbolj všeč v Moravskih Toplicah in v Petanjcih, kjer smo lahko v živo videli pomembne slovenske

Brod jih je prepeljal na nasprotni breg Mure in nazaj

prekmurščini. Dobro sem ga razumela, ker tudi doma rada poslušam domačo porabsko govoro.

Dora Domjan: Meni je bilo všeč v Spominskem parku v Petanjcih zato, ker tam smo se malo pogovarjali s 95-letnim akademikom dr. Antonom Vratušo. Tudi v delujočem

literarne in znanstvene osebe, kot sta pesnik Tone Pavček in akademik dr. Anton Vratušo. Učenke našega razreda in midve smo se lahko pogovarjali z doajenom slovenskega pesništva Tonetom Pavčkom.

MLAŠEČI

KAUT

